



## RADNA GRUPA NA TEMU RIBARSTVA I MARIKULTURE

### ZAVRŠNI DOKUMENT

MAKARSKA 24. TRAVNJA 2008.

#### Uvod

Jadransko more je dugo i usko i prema tome svaka poduzeta aktivnost na jednoj obali neizbjegno ima efekta na onu drugu. Iz ovog razloga poduzet će se integrirana intervencija uzimajući u obzir sve ekonomske, proizvodne, turističke i rekreacione aktivnosti koje se odvijaju u području interesa. Ovo je posebno istinito za sektor ribarstva i njegovo zajedničko upravljanje na obalnim vodama i otvorenom moru.

Ova radna grupa ima za cilj postaviti temelje za postavljanje unitarne politike ribarstva na Jadranskom moru kao dio zajedničke politike ribarstva u Europi. S ovog aspekta preporučljivo je poduzeti dogovorene i efektivne mјere za zajedničko i održivo upravljanje Jadranskim morem. Cilj ribarstva je racionalna i odgovorna administracija resursa i ovo zahtjeva suradnju i otvorenost, ne barijere. Radikalna kulturna transformacija cijelog sektora je nužna kako bi se osigurala održivost ribarstva u biološkom smislu i njegova ekonomska konkurentnost.

Prema tome nužno je planirati novi sistem ulova baziran na modernom tehnološko-znanstvenom i održivom kriteriju. Nadalje je nužno postaviti zajedničke procedure koje odgovaraju za kompleksnost proizvodnog sektora, raznovrsnost pomorskih vremenskih uvjeta i biološke karakteristike ribnih resursa uzduž različitih zemljopisnih paralela i meridijana koje se križaju na Jadranskom moru.

Predstavnici institucija, istraživačkih, kooperativnih i poduzetnih organizacija koje dolaze iz Hrvatske, Crne Gore, Italije, Albanije i Grčke su se pridružili radnoj grupi na temu ribarstva i akvakulture za 8. izdanje Foruma Jadransko Jonskih Gospodarskih komora. Radna grupa se bavila s pitanjima koje se odnose na upravljanje ribljim resursima u Jadranskom moru sa znanstvenog, ekonomskog i komercijalnog stajališta.

Problemi koji se odnose na stvaranje zaštićenog biološkog i ekonomskog ribarskog područja (ZERP), koji je postavljen od strane Hrvatske vlade u 2008 ali i suspendiran nakon dva mjeseca, su bili na široko raspravljeni. Ovo područje je stvoreno kako bi se zaštitali riblji resursi sa biološkog stajališta ali je povuklo ozbiljne posljedice za ribarsku aktivnost Talijanskih i Slovenskih ribara koji su spriječeni od lovljenja bilo koje ribe istočno od srednje linije. Ova tema je profesionalno odrđena od predstavnika sektora koji skupa podržavaju zajedničko i odgovorno upravljanje ribljim resursima, time izbjegavajući konflikte između marina koje bi trebale čuvati takve resurse putem održivog ribarstva.

Istraživački institut u Splitu je proveo istraživanje ribljeg fonda u Jadranskom moru i istraživanje upravljanja svim resursima na Talijanskoj i Hrvatskoj obali s dokazima trendova biomase za glavne vrste riba. Takvi su nam podaci dozvolili da imamo objektivne ideje o situaciji i da bitno sagledamo buduće upravljanje resursima.

Znanstvena i tehnološka istraživanja, podržana od stručnjaka, će ohrabriti ribare da eksperimentiraju sa i koriste nove tehnika i sisteme koje smanjuju negativan utjecaj ribarstva dok istovremeno zadрžavaju ekonomsku isplativost.



Svi koji su dio Radne grupe su bili zabrinuti zbog stalnog rasta cijena plina i ulja, posebno za Albaniju kojoj je potrebna oštra intervencija Vlade kako bi poboljšala sektor ribarstva koji sada pokazuje stanje kritičnosti. Prema tome nužno je da sve zemlje primjene politiku s ciljem štednje plina i ulja primjenjujući tehnike kao na primjer: smanjenje brzine motora, pažljivije popravke, uklanjanje onečišćenja motora i tako dalje, ili dugoročnim investicijama putem korištenja alternativnih izvora energije. Nekoliko studija je već provedeno koje potvrđuju vrijednost alternativnih izvora energija ali još ih ni jedna marina nije do sada testirala.

Sastanak je također ocrtao potrebu dijeljenja i uključenja u programe studija i istraživanja, regulatornih i finansijskih intervencija provedenih na raznim nivoima ovlasti i pravima odlučivanja od strane nekih organizacija kao što su one koje pripadaju:

- Europskoj Uniji (također za zemlje kandidatkinje)
- Svim narodima
- Lokalnim institucijama kao što su Regije, Provincije, Općine, Sveučilišta, Istraživački centri i tako dalje.

### Prijedlozi

Nekoliko prijedloga je predloženo kako bi se pronašlo rješenje istaknutih problema, naime:

- Sastanak predsjednika ribarskih udruga Jadranskih zemalja kako bi se dogovorili i postavili zajedničke strategije za upravljanje ribljim resursima. Takav prijedlog, predložen od strane Predsjednika ribarskog odjela Splitske Gospodarske komore, je pozdravljen od svih prisutnih u radnoj grupi;
- Postavljanje „Transnacionalne mreže ribarskih proizvodnih organizacija“ dozvoljavajući samo-upravljanje ribarstva u okviru institucionaliziranih pravila i propisa. Ovo bi trebalo omogućiti razmjenu iskustava i vještina kako bi se razvila zajednička strategija porasta u resursima i ekonomiji. U Italiji postoji Savez organizacija ribarstva i proizvođača uzgojenih riba (FederOP), nacionalna udruga lokalnih proizvodnih organizacija prepoznatih i reguliranih sadašnjim zakonom zajednice. Predsjednik FederOP-a Ancone predlaže postavljanje logističke potpore razmjenom najbolje prakse kako bi se stvorila „Transnacionalna mreža ribarskih proizvodnih organizacija“;
- Promoviranje stvaranja tržišta ribom baziranog na iskustvu prikupljenom od strane Regije Marche i dozvoljavanje zdravstvenih inspekcija, statističkih pregleda i poreznih kontrola ulova ribe, kako bi se spriječile bilo kakve špekulacije i pružile garancije pravedne trgovачke prakse tržišnim sudionicima (ribarima, kupcima, potrošačima). Ova inicijativa je bila promovirana od strane regionalnog upravitelja LegaPesca Marche, profesionalna udruga zadruga koje rade u ribarskom sektoru LEGACOOP-a, Nacionalna Liga Zadruga i Udruga međusobne pomoći;
- Primjena projekta koji se zove „Andar per mare“ (ići morem), promovirana od strane LegaPesca Marche u suradnji sa CoomarPesca Fano koji cilja ka njegovanju, kroz sudjelovanje ribara i njihovih zadruga koje se nalaze na teritoriju, organizacija javnih događanja koji uključuju ugostiteljsku industriju, maloprodaju i ribare s obje obale Jadranskog mora. Cilj prijedloga je promoviranje aktivnosti koje će proširiti prehrambeno obrazovanje i proširiti znanje o ribarskom sektoru (kako bi se razumjelo u širem smislu) u svim Jadranskim zemljama predstavljajući seriju inicijativa u svim gradovima i mjestima uključenima u projekt. Projekt „Andar per mare“ može



biti uključen među aktivnosti „Pesca Turismo“ (Ribarski turizam) i „Ittiturismo“ (Riblji turizam) koje će biti promovirane duž Jadranske obale.

- Specijalna obuka za ribare s posebnim osvrtom na nove tehnologije koje se mogu primijeniti u ovom sektoru kako na brodu tako i na kopnu. Sastanci će također uključivati elemente pomorske ekologije i zaštite ribnih resursa;
- Stvaranje „Jadranskog zaštitnog znaka“ za riblje i akvakulturne proizvode.

### Zaključci

Svi koji sudjeluju u radnoj grupi su pozdravili prijedloge koji su bili predloženi tijekom sastanka kako bi potaknuli suradnju koja ima za cilj njegovanje integriranog upravljanja ribarstvom. Kontaktirati će se svi sudionici kako bi se usuglasili sa projektnim aktivnostima nakon analize izvora financija koji će biti nadalje korišteni za finansiranje i provedbu gore navedenih inicijativa.

Identificirane intervencije i ciljevi su:

Opis intervencija	Ciljevi
Sastanak predsjednika ribarskih udruga Jadranskih zemalja	Dogovoriti se o zajedničkim strategijama za upravljanje ribljim resursima.
Stvaranje „Transnacionalne mreže ribarskih proizvodnih organizacija“	Kako bi se dozvolilo samo-upravljanje ribarstvom u okviru institucionaliziranih pravila i propisa. Ovo će omogućiti razmjenu iskustava i vještina kako bi se razvila zajednička strategija porasta kako resursa tako i ekonomije.
Stvaranje tržišta ribom baziranih na iskustvu dobivenom od strane Regije Marche	Dozvoljavanje zdravstvenih inspekcija, statističkih pregleda i poreznih kontrola ulova ribe, kako bi se spriječile bilo kakve špekulacije i pružile garancije pravedne trgovačke prakse tržišnim sudionicima (ribarima, kupcima, potrošačima).
Primjena projekta koji se zove „Andar per mare“ (í ci morem)	Promoviranje, kroz sudjelovanje ribara i njihovih zadruga koje se nalaze na teritoriju, organizacija javnih događanja koji uključuju ugostiteljsku industriju, maloprodaju i ribare s obje obale Jadranskog mora. Obogatiti aktivnosti „pesca turismo“ (ribarskog turizma) uzduž Jadranske obale.
Radionice za usavršavanje, stručne obuke i daljnje usavršavanje.	Obučiti ribare sa posebnim naglaskom na novu tehnologiju koja će se primjeniti na ovaj sektor.